

ידיו גלילי זהב כמולאים בהרשיש מעולפת ספירים (ניד ה) ידיו גלילי זהב אלו לוחות וכסה היו בכל לוח חמש דברות על לוח אחת והיו עשויין כסין גללים בין זה לזה שנאמר ידיו גלילי זהב . מעולפת ספירים שהיו של סנפרינון . דבר אחר פסל לך בזכוחך והוא שקך . אמר משה נתת לי ואתה פתננה בהן בעין טובה נתת אותה להם שנאמר סל לך חידך שאני עושה אותך מלך ואתה פוסל לכל מי שתרצה ומקרב לכל מי שתרצה :

(י) **שני** לוחות אבנים כנגד חתן וכלה . כנגד שני שישבינין . כנגד שמים וארץ . כנגד שני סופרים . כנגד שתי תורות תורה שבכתב ותורה שבעל פה . כנגד שני עולמות העולם הזה והעולם הבא שנאמר שני לוחות . אמר רבי חנינא לוחת כתיב שלא היו גרולים זה מזה אלא שניהם שווין והיתה פסולה שניהם כאחד . דבר אחר לוחות אבנים שרוב מיתות של עושה להיו כאבן הוא אינו זוכה לרברי תורה . דבר אחר לוחות אבנים שרוב מיתות של תורה במקדש . ד"א לוחות אבנים בזכותו של יעקב שנאמר בו (נחשית לא) משם רועה אבן ישראל . ד"א לוחות אבנים בזכותו של בית המקדש שנא' (יכיש נח) הגני יסד בציון אבן . ריש לקיש אמר בזכותו של משה שנקרא אבן שנא' (היול נ) עד די התגורה אבן די לא בירין . כראשונים מה הראשונים נתנו בקולי קולות אף השניים כן . מה הראשונים כששים רבוא אף השניים כן . זהו כתיב ואיש לא יעלה עמך . אלא שהעמיד הקב"ה רבו רבתי ששים רבוא באורה שניה . שכן כתיב בדברי הימים (ד"ה א כג) ובני רחביה רבו למעלה ודרשו רבותינו למעלה מששים רבוא . ועקה אלי החרה ועשית לך ארון עץ . ומשה לא עשה כן אלא עשה ארון עץ ואח"כ ענה ונמל הלוחות שנאמר ואעש ארון עצי שטים ואעל החרה ויכתוב על הלוחות :

(יא) **אשר** שברת . רבי עקיבא ורבי ישמעאל חד אמר טול מידי היקך משה אשר שברת . ואחר מהם אומר ופה עשה מה'יד למלך שקדש אשה אמר לה לאחר זמן אני משלח לך כתובתך ביד שושבין . שלח המלך אחר זמן עד שהוא הולך מצא אותה שקלקלה עם אחר . מה עשה אותו שושבין קרע אותה כתובה אמר מוטב שידון אותה כפגויה ולא כאשת איש . כך הקדוש ב"ה קדש את ישראל שנאמר (שמות יב) וקדשתם היום ומחר בא משה ליתן להם את התורה ומצאן שעשו אותו המעשה מה עשה שבר את הלוחות שנאמר וא"ה והנה חטאתם לה' אלהיכם ואתעושו בשני הלוחות ואשליכם מעל שתי ידי ואשכרם לעיניכם . אמר ר' ברכיה בשם רבי הרבו משום רבי ישמעאל בר רב הונא הלוחות ארין היה ששה מפרים ורחבין ג' והיה משה מחזיק בשנים והקב"ה בשנים ושני מפרים ריוח באצבע . וגברו ידיו של משה ואחו בלוחות ושברן שנאמר (שמות לב) וישלך מידיי לפיכך אמר ליה הקב"ה אתה שברת . על מה שברן על שפרח הכתב מעיניהם . ופיכך שברן מלה"ד לדואר שהיה סהלך ופרוורנייא בידו להכנס במדינה ועבר בתוך הנהר ונפלו הכתבים לתוך המים ונכחו

עין יוסף

ידו עליה ועל גזון תבנית (ש"ה ס) : [ידיו גלילי זהב אלו הלוחות] . דכס ידיו 'ה' הדברות כמספר אלכטות ב' הדיס וגלילי זהב היינו הלוחות כסיו עשויין כסין גללים בין זה לזה ומשמש ליה שחלק ב' הדיס כב' גלילים יד אחד כזו ויד אחד כזו (מ"ח) : [סיו עשויין כסין גללים בין זה לזה] . וכמהדבר כס' 'י'ג' ונחתינו גרסי ידיו גלילי זהב זה מה גללים הללו בין גל גדול לגל גדול גללין קטנים כך בין כל דבור ודבור פרטיות והקדוקים של תורה היו כפונים : [אמר משה נחתי נך והתם ממנו כסן עין טובה ונתת אותם לטעם] . כ"ל 'י' הקב"ה אמר למשה משה נחתי לך כו' : [שנאמר פסל לך] . זה רחמי

(י) והיתה פסולת שטיס כלהד . פי' שחלק שטיס כבה . אחת ולא כול' וזוה דרוס אחר על מלח לחות : [לנחוי כחבן] . פי' לטובל תרפות ויכאוס ומשטח הענוג כחאלל ומשקה ודרס לוחות לנחוי לתיס : ור"ל אמר כזכות של משה . מלאס ד"ל כזכות של משה : [אלא שהעמיד הקב"ה ממשס כו' כזכות ששס גזר הקב"ה שיהא ממשס כו' כזכות לנחוי כזכות משה] : [ומשס לא עשה כן אלא עשה ארון כו'] כדי ששכונת עס כלחות יתנס סיפק כנחון . ועי' גרסי' סדר זו :

(יא) טול מידי סילך משה אבר סגרה . ר"ל כחמר לו הקב"ה דרך כסס והתעומת כיון כששית מעשה זו סגרת טול מידי החרים אלל יומר טוב כיה הלו לא סגרת כראשונים : [בקלקלה] . פי' סגרתה : [כלוחות ארכן כיה ששס כשחיס וכחבן שלכס] . סנה כנמדבר כנה ס"ד 'אי' סווחות ארכן כסס ורחבין כסס ועוביין שלכס וכל' כב"ל ס"ק וכל' כירובלמי סק' 'דשקיים סווחות כיו כל אחד ואחד ארבו כסס עשחיס ורחנו כסס . ר"ל כזכות ששס גזר הקב"ה ארכן ' ורחבין ' אלל מלקוט סדר עקב איחה כראשונים מה כראשונים ארכן כסס ורחבין שלכס אף ללו כן וכל' כירובלמי ס"ד דהנחיות סווחות כיו ארכן כסס עשחיס ורחבין שלכס כיה ממש תפוס כשפתיים וסקב"ס כשפתיים ומפרים ריוח כחלומ' כו' כדחיה סכא כחיתומת ו' כח' סק כסוי כלהט דף 'ל' ועי' גרסי' פי' דשקיים ונכ"ד דתעניות : [כסס מחזיק כשנים וסקב"ס כשנים ובני עשחיס ריוח כחלומ' . כ"ל : [כסין אלל הקב"ה אשר סגרת] . כ"ל ור"ל ייסר כחך סגרת כדי כחלומ' כשחיס : [פל סגרת כסס כמכיל' . וסוה כסס סלחות מהלהט כנוף כשכחמו כקרו כן כיהס קרובת רחמינו כסס מהדברות כשחיס ככחך כנוף אלהס ונלסתקכדלל כשקוס סט נכשס טון כרהס כשחין ורחמינון ונשלו כדמות כדו כנוף כ"ל כשחיס ונ' כל' כחלומ' כ' ע' ככח' כ' : [דלורח] . פי' לרי טשא לרבוס : [וסחורונין] . פי' סכב כמך כמפס :